

bi se odvadil miganja z ramami, se pri govorjenju rami do nagega sleče in nad vsako tikoma pri njej obesi ojster meč, da ga vselej, kedar koli s katero ramo migne, zbode in spomni, da more rame mirne imeti. Po vseh teh pripravah stopi zopet na oder, in poskusi svojo srečo, in lej! to pot govori tako gladko, glasno, razumljivo in živo, da se mu ljudstvo načuditi ne more.

S tem se spodbudi, nadaljuje v svojem govorjenju in je v tem mnogokrat srečnejše od marsikterega vojskovodja v vojski. Pri njem je bila tedaj beseda več, kakor konj, — in poterdil je pregovor, ki pravi:

„Vedna kapljica v votli kamen!“

Pred vsem drugim pa je šola kraj, kjer naj se otroci vadijo govoriti. Ni treba, da bi se iz vsakega učenca vstvaril Demostenes ali Cicero — toda treba je, posebno sedanji čas, da se otroci vadijo svoje misli prav in lepo izrazovati.

To pa veljá v vsakem jeziku. Ako govoriš po slovenski ali po nemški, govori tako, da te bodo otroci razumeli in ne le samo razumeli — temuč da bodo tudi tvoj govor posnemali. Naj večja učiteljeva umetnost je ta, da vé z otroci tako govoriti, da ga razumejo in posnemajo. *Ma Lovčnik* (Dalje prih.)

Šolski in učni red občnim ljudskim učilnicam.

(Dalje.)

IV. O ustrahovanji v šoli.

§. 21. Namen vsemu odgojevanju mladine je odkriti blag značaj. Da se mu pot pripravi, naj pri mladini učitelj neprestano pazi na pravo нравno vedenje, na čut dolžnosti ter časti in poštenja, na skerb za občno korist, na ljudoljubje in ljubezen k domovini. Pravica in dolžnost mu je, v to namero porabiti vse postavno dovoljene in v odgojevanji poterjene pripomočke.

§. 22. Vsacega učenca je voditi posebno k snažnosti in redu, k tankej pokornosti in k dostojnemu vedenju.

Snažno naj ne bode samo telo in oblačilo, nego tudi učila in samoučila, šolsko orodje, šolska soba in vsi učilnični prostori.

Otrokom z gnjusno telesno boleznijo, ali takim, pri katerih se je bati, da ne bi družih otrovali, naj se ne dá v šoli biti, dokler tega zadržka ne odpravijo.

§. 23. Učenci naj prihajajo o pravem času v šolo, in brez dovolitve ne smejo iti nikamor iz učne sobe.

Po prvih dveh urah vsacega poldnevnega uka nastopi 15 minut počitka, mej katerim učenci, koder jim ne branijo razmere, smejo na učiteljevo dovolitev iz šolske sobe iti razredoma ali razdelkoma. To nadomestuje tudi gibanje udov, kakoršno je pri telovadstvu v sobi, kjer ali kadar se ne more iti iz sobe.

Otrokom obéh najnižjih verst starosti naj se 5 minut počitka daje tudi že po prvi učni uri.

§. 24. Pri odgojnih pripomočkih se je posebno ozirati na otrokove lastnosti. Nikakor ne smejo kazni biti nevarne otročjemu нравnemu čutu niti zdravju. Telesno pokorilo v šolo nikjer in nikdar ne sme priti.

Za odgojne pripomočke sploh veljá: hvala, nagrada (darilo) razen letnih premij; z druge strani: svarilo, karanje, stanje mej klopmi ali zunaj klopi, podžek v šoli s primernim nadzorom (o čemer je povedati roditeljem, ako se more), poziv pred učiteljski zbor (v šolah, katere imajo samo po en razred, pred perversednika krajne učilnične oblasti), napósled začasno izločilo iz šole.

Izločilo more samo v izimnih primerah, kadar bi bilo zelo nevarno družih učencev nravnosti, če otrok ostane v šoli, ukreniti krajna učilnična oblast po nasvetu šolskega voditelja (v šolah, katere imajo po več razredov, po nasvetu učiteljskega zbora).

Kar se tiče otrok, izločenih iz šole, naj veljajo določila §. 20. derzavne postave o ljudskih učilnicah.

§. 25. Učitelj naj, kolikor more, tudi pazi, kako se otroci zunaj šole vladajo.

Če otroci samovoljno ostajajo iz šole, naj se precej oznani roditeljem, da to odpravijo.

V. O dolžnostih učiteljev.

§. 26. Učitelj je dolžan svoj važni posel vestno opravljati, vse naredbe, kar jih zapovedujejo postave in ukazi, ter vsa povelja nad njim stoječih oblasti na tanko izpolnjevati, a šole in svoje službe nikakor ne smé napak rabiti v politično, narodno ali vérsko vplétanje, ter z bistrim očesom mu je paziti na vse svoji skerbi izročene otroke.

Koder imajo šole po več učiteljev, naj si bodo zložni in spoštujejo naj se med seboj, da si pridobodo javno dôverje (zaupanje) ter tako pospešujejo svoje učilnice napredek in koristi. V uradnih stvaréh naj ostali učitelji bodo tenko pokorni šolskemu voditelju.

§. 27. Učitelju je prepovedano, učencem nakladati opravila in dela, katere se ne ujémajo sè šolsko odgojo ali se nikakor ne vežejo z učnim namenom.

§. 28. Kadar učitelj kaznuje, vedno naj si bode v svesti svoje dolžnosti in nravne odgovornosti. Kaznuje naj rajši po redkem in menj.

§. 29. Učitelj naj, uku in odgojevanju na potrebo in korist, bode, kolikor more, v degovoru z roditelji, s katerimi naj se zložno trudi. Posebno kadar kak učenec po večkrat prestopi zapovedi, naj se z roditelji ali njih namestniki poméni, kako bi ga bilo dalje kaznovati.

Učitelju je paziti, da je učilnično prostorje in šolsko orodje vedno snažno; a šolskih prostorov niti sam ne smé rabiti niti jih drugim dajati v rabo za kako stvar, katere bi se z namenom teh prostorov ne ujemala. Vsak je sam odgovoren za vse, kar poredno pokvari. Kadar je šolsko orodje treba popraviti ali pomnožiti, naj šolski voditelj pomoči prosi od krajne učilnične oblasti, in če je tukaj ne dobođe, od okrajne šolske oblasti. (Dalje prih.)

Šolsko obzorje.

Iz rogačkega okraja. Nevgodna je letošnja zima šoli. Veliki zameti in slabo potje zavirajo redno šolsko obiskovanje; bolj še pa uboštvó staršev, ki ne morejo potrebnega obutala in oblačila svojim otrokom pripraviti. Da je ljudstvo za šolo vneto, ne bom popisoval. Potje ni obilnih pridelkov ro-